

จากสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ในหลายพื้นที่ สร้างความเสียหาย และมีประชาชนได้รับความเดือดร้อนจำนวนมาก ในขณะที่อีกหลายจังหวัดยังคงเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด เพื่อสะท้อนความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อกรณี "น้ำท่วม" สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จึงได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากน้ำท่วม จำนวนทั้งสิ้น **569** คนหรือเรือน สัปดาห์ระหว่างวันที่ 4-7 ตุลาคม 2564 สรุปผลได้ ดังนี้

คนไทย ที่ได้รับผลกระทบ จากน้ำท่วม 2564

01 ปัญหา อุปสรรค ของน้ำท่วมในครั้งนี้

- เป็นภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ **70.49%**
- ที่ผ่านมามีการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง **69.61%**
- ไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอุทกภัย **65.90%**

02 สิ่งที่ควรตระหนัก และให้ความสำคัญ

- ควรมีการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ **77.03%**
- รัฐบาลให้ความสำคัญและแก้ไขอย่างจริงจัง **71.91%**
- มีวิธีการป้องกันน้ำท่วมในระยะยาว **70.67%**

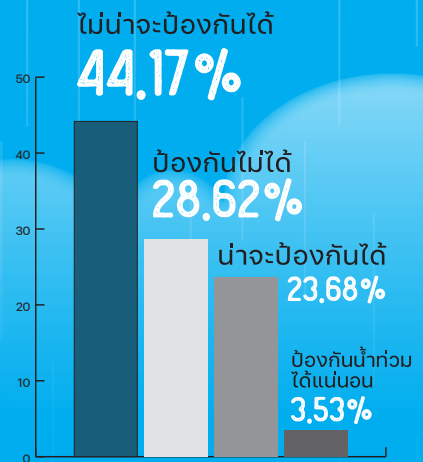
03 ผลกระทบ จากสถานการณ์น้ำท่วม

- กระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน **86.62%**
- พืชผลการเกษตรเสียหาย **83.10%**
- บ้านเรือนเสียหาย ต้องซ่อมแซมบ้านเรือน **78.35%**

04 สิ่งที่รัฐบาล ควรดำเนินการโดยเร่งด่วน

- ช่วยเหลือประชาชนที่น้ำท่วม เช่น เรือ ห้องน้ำ ที่พักชั่วคราว ถุงยังชีพ **87.35%**
- ให้ข้อมูลที่เป็นจริงกับประชาชน แจ้งเตือนรวดเร็ว **83.48%**
- เร่งสำรวจความเสียหายพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วม **74.52%**

05 ความเชื่อมั่น ต่อการป้องกันน้ำท่วมของรัฐบาล

*หมายเหตุ ผู้ตอบสามารถระบุความคิดเห็นได้มากกว่า 1 เรื่อง (ค่าร้อยละจึงคำนวณในแต่ละข้อ)

คนไทยที่ได้รับผลกระทบ จากน้ำท่วม 2564

วันอาทิตย์ที่ 10 ตุลาคม 2564

ข่าวสด MGR ONLINE

ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและคนไทยอยู่ร่วมกับ “น้ำ” ได้โดยไม่ลำบาก

ผศ.ดร.พุทธิธร แสงรุ่งเรือง อาจารย์ประจำหลักสูตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และคณะจัดตั้งหลักสูตร สาธารณสุขเพื่อการท่องเที่ยวและธุรกิจสุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเผยปัญหาน้ำท่วมในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจการเกษตรสังคมและสิ่งแวดล้อมสาเหตุของน้ำท่วม เกิดได้จากภาวะโลกร้อน ส่งผลต่อ ปริมาณน้ำทะเลที่มากขึ้น การขัดขวางช่องทางการระบายน้ำ และการซึมของน้ำลงสู่ ผิวดิน เช่น การสร้างสิ่งปลูกสร้าง การตกตะกอนจากพื้นที่ที่ไม่มีพืชปกคลุม นอกจากนี้ ประเทศไทย ตั้งอยู่ในเขตศูนย์สูตร มีผลกระทบจากลมมรสุมและพายุ จึงทำ ให้น้ำท่วมทวีความรุนแรง การแก้ปัญหาคือการวางแผนในระยะยาว การป้องกัน ความพร้อมในการรับมือ ความแม่นยำของข้อมูล เพื่อนำมาใช้ตัดสินใจ รวมถึงการถอดบทเรียนจากต่างประเทศ มาเป็นBest Practice การร่วมมือกันในชุมชนและการประสาน หน่วยงานในการแก้ปัญหา จะทำให้น้ำท่วมได้รับการ บรรเทา ซึ่งเชื่อว่าน้ำท่วมจะมีแต่ผลเสีย ผลดีคือช่วยเติมระดับ น้ำใต้ดิน ทำให้ดินกลับมาอุดมสมบูรณ์ รวมถึงการขยายพันธุ์ของ สัตว์น้ำ ดังนั้น การมองเชิงบวกและร่วมกันแก้ไขปัญหา จะทำให้ เราฝ่าวิกฤตนี้ไปได้ในช่วงเวลานี้และในอนาคต

ไม่เชื่อมั่นรัฐบาล แก้น้ำท่วมได้ ผลโพลชี้ ชาวบ้านอ่อน แรงช่วยเหลือ

สวนดุสิตโพล สํารวจผลกระทบน้ำท่วม ส่วนใหญ่มอง ปัญหาอุปสรรคเกิดจากภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ ควร ตระหนักให้ความสำคัญจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลต่อ การดำเนินชีวิต จี รม.เร่งช่วยเหลือ แต่มองขาดความเชื่อมั่นไม่น่า จะป้องกันได้

วันนี้ (10 ต.ค.) สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สํารวจความคิดเห็นของประชาชนต่อกรณี “คนไทยที่ได้รับผลกระทบจาก น้ำท่วม 2564” โดยสํารวจเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม จำนวนทั้งสิ้น 569 คน ระหว่างวันที่ 4-7 ตุลาคม 2564 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของน้ำท่วมครั้งนี้ คือ ภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ ร้อยละ 70.49 สิ่งที่ต้อง ตระหนัก และให้ความสำคัญ คือ ควรมีการบริหารจัดการน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 77.03 โดยน้ำท่วมส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชน ร้อยละ 86.62 รองลงมาคือ พืชผล ทางทางการเกษตรเสียหาย ร้อยละ 83.10 สิ่งที่รัฐบาลควรดําเนินการ เร่งด่วน คือ ช่วยเหลือประชาชนที่น้ำท่วม ร้อยละ 87.35 และ มองว่ารัฐบาลไม่น่าจะป้องกันน้ำท่วมได้ ร้อยละ 44.17

นางสาวพรพรรณ บัวทอง นักวิจัยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เผย การสํารวจครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็น ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม มองว่า น้ำท่วมเป็นภัย ธรรมชาติ และที่ผ่านมา ยังไม่มีการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง บริหาร จัดการน้ำไม่มีประสิทธิภาพ ประชาชนจึงได้รับความเดือดร้อน บ้านเรือน และพืชผลทางการเกษตรเสียหาย รัฐบาลจึงควรแก้ ปัญหาในระยะยาว นำเทคโนโลยีสารสนเทศด้านน้ำและข้อมูล

(โดย น.ส.พรพรรณ บัวทอง นักวิจัยสวนดุสิตโพล

ผศ.ดร.พุทธิธร แสงรุ่งเรือง

อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และคณะจัดตั้งหลักสูตร

สาธารณสุขเพื่อการท่องเที่ยวและธุรกิจสุขภาพ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต)

สวนดุสิตโพล

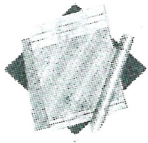
คนไทยที่ได้รับผลกระทบ จากน้ำท่วม 2564

รับชม

- ผู้ดำเนินรายการ : นางสาวพรพรรณ บัวทอง นักวิจัยสวนดุสิตโพล
- ผู้รับผิดชอบผลโพล : นางสาวมุกิตา สร้อยเพชร และทีมประมวลผลสวนดุสิตโพล
- ภาพอินโฟกราฟิก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรัตต์ อินทสระ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ
- นักวิชาการวิเคราะห์ผลโพล : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธิธร แสงรุ่งเรือง อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร
และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและคณะจัดตั้งหลักสูตรสาธารณสุขเพื่อการท่องเที่ยว
และธุรกิจสุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- ประธานงานการวิเคราะห์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
โดยนักวิชาการ : ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
- ประธานงานออนไลน์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพสุดา คิติกสิ
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ควบคุมการถ่ายทำ : นายไพศาล คงสถิตสถาพร ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์
- ตัดต่อรายการ : นางสาวอลิศ พันธุ์พรสม กองประชาสัมพันธ์
- ภาพ : นายพงษ์ภาพ นาคเวช นางสาวนฤมล พิเศษกฤษกร
และนายปิยวัฒน์ สุวรรณโยธี กองประชาสัมพันธ์
- สถานที่ : ห้อง Online Learning room 20 อาคาร 11 ชั้น 2 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

มองผ่าน‘ข้อมูล’

๑ รศ.ดร.สุชุม เจริญทรัพย์

สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ปี 2564 นับเป็นปีที่ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาวิกฤติหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นวิกฤติสาธารณสุข-การรับมือกับโรคอุบัติใหม่ ‘โควิด-19’ วิกฤติเศรษฐกิจ - ปัญหาธุรกิจล้ม คนว่างงาน หนี้สิ้นครัวเรือน วิกฤติการเมือง-ผู้นำบริหารประเทศไม่เข้าสายตาประชาชน ความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาลที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และล่าสุดช่วงปลายเดือนกันยายนเป็นต้นมาก็ต้องประสบกับ ‘อุทกภัย’ ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะวิกฤติอีกครั้ง หากไม่เร่งหาทางป้องกันหรือแก้ไขเพราะอาจทำให้สถานการณ์รุนแรงยิ่งขึ้น และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ สังคม และประชาชน

กระทรวงมหาดไทยระบุว่าอุทกภัยหรือภัยน้ำท่วมจัดเป็นภัยคุกคาม แบบใหม่ (Non-traditional threats) เช่นเดียวกับโรคระบาด ไม่ใช่เพียงประเทศไทยประเทศเดียวที่ต้องเผชิญกับภัยคุกคามแบบใหม่ ทว่าโลกต่างเผชิญชะตากรรมเดียวกันและมีแนวโน้มมากขึ้น ความเสียหายรุนแรงและกว้างขึ้น เช่น ‘3 ก.ย. 64 - พายุไต้ฝุ่นถล่มสหรัฐฯ น้ำท่วมฉับพลันคร่าชีวิตมากกว่า 40 คน’ ‘5 ต.ค. 64 - พายุซาฮินถล่มโอมาน น้ำท่วมสูง-เสียชีวิตหลายคน’

สาเหตุสำคัญที่ทำให้โลกต้องเผชิญกับภัยคุกคามแบบใหม่คือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากสภาพภูมิอากาศ (Climate change) ทำให้โลกมีอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น โลกร้อนขึ้น ภาวะฝนตกหนักขึ้น ความชื้นเพิ่มขึ้น และแล้งหนักขึ้น เพราะอุณหภูมิสูงขึ้น น้ำระเหยมากขึ้น รวมถึงระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้น

สถิติอุทกภัยครั้งใหญ่ๆ ของไทย

พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 18 ครั้ง เมื่อจำแนกตามแต่ละรัชกาล พบว่ารัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 8 เกิดอุทกภัยรัชกาลละ 1 ครั้ง รวม 7 ครั้ง (ปี 2328 2362 2374 2402 2422 2460 และ 2485) และรัชกาลที่ 9 พบมากที่สุด 10 ครั้ง (ปี 2518 2521 2523 2526 2529 2533 2537 2538 2539 2554) และรัชกาลที่ 10 จำนวน 1 ครั้ง คือในปี 2564

น้ำท่วมปี 2554 เป็นอุทกภัยที่ถือว่าร้ายแรงที่สุดในด้านของปริมาณน้ำ จังหวัด ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และมูลค่าความเสียหาย - ครอบคลุม 77 จังหวัด 12.8 ล้านคน 4 ล้านกว่าครัวเรือน และมีมูลค่าความเสียหายสูงถึง 1.44 ล้านบาท !!!

แต่ภัยน้ำท่วมปี 2564 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสรุปรายงานสถานการณ์น้ำท่วมล่าสุดว่า มีจังหวัดที่น้ำท่วมเพราะอิทธิพลของพายุ“เตี้ยนหมู่” 32 จังหวัดครอบคลุมภาคเหนือ อีสาน กลาง ตะวันออก และตะวันตก (ยกเว้นภาคใต้) โดยมี 14 จังหวัดที่สถานการณ์ดีขึ้นแล้ว และมีอีก 18 จังหวัดที่สถานการณ์ยังแย่อยู่ โดยมีประชาชนได้รับผลกระทบเดือดร้อน 2 แสนกว่าครัวเรือน

การรับมือและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมเมื่อมองผ่านความเสียหายและความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ได้แก่ 1) น้ำท่วมอาคารบ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง และสาธารณสถาน 2) เส้นทางคมนาคม และการขนส่งถูกตัดขาดเป็นช่วงๆ 3) ระบบสาธารณสุขโรคภัยเสียหาย และ 4) พื้นที่การเกษตรและการปศุสัตว์เสียหาย ในระยะประชิดหรือใกล้ตัวก็คงเป็นการยกเลิกของหรือเครื่องใช้ต่างๆ ให้

น้ำท่วมปี 2564

สูงขึ้น’ ‘การแจกถุงทราย เรือ ถุงยังชีพ ยารักษาโรค’ ‘การหาที่พักอาศัยชั่วคราว/อพยพไปอยู่ในที่ปลอดภัย’ เป็นต้น

แต่ในระยะยาวภาครัฐต้องวางแผนร่วมกันแก้ปัญหาทั้งในระดับจังหวัด/ท้องถิ่นและส่วนกลางผ่านกลไกการทำงานระดับกระทรวงต่างๆ ที่รับผิดชอบ เช่น เกษตรและสหกรณ์ คมนาคม มหาดไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข และคลัง เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความยากง่ายของการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของปี 2554 กับปี 2564 พบว่า ปีนี้มีจุดที่ง่ายกว่าคือ ปริมาณน้ำที่กักเก็บตามเขื่อนต่างๆ มีปริมาณน้อยกว่าทำให้สามารถรองรับความจุน้ำได้มากกว่า และในขณะเดียวกันการระบายน้ำออกจากเขื่อนก็มีปริมาณน้อยกว่า แต่จุดที่ยากกว่ามากคือ ประเทศยังเผชิญกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้การเข้าถึงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือชาวบ้านที่ติดอยู่ในบริเวณน้ำท่วมเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก เพราะมีอุปสรรคที่เป็น “ภัยตรง” จากตัวน้ำ และ “ภัยอ้อม” จากตัวโรค คอยขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่วนอุปสรรคอื่นๆ จะมีอะไรบ้าง? สามารถติดตามได้จากผลโพลปลายสัปดาห์นี้ครับ ...

แม้ว่าจะมีความเห็นจากหลายหน่วยงานและบุคคลระบุว่า ‘น้ำท่วมปี 2564 จะไม่ซ้ำรอยน้ำท่วมปี 2554’ แต่ก็อย่าประมาทกับภัยธรรมชาติ

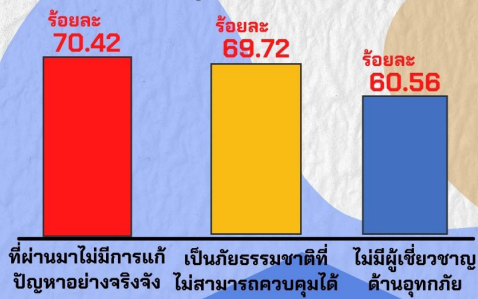
แต่เหนือสิ่งอื่นใด...น้ำท่วมปี2564 ในมิติของประชาชนที่จะสะท้อนผ่าน “สวนดุสิตโพล” ในช่วงท้ายของสัปดาห์นี้... น่าจับตามองนะครับ

“คนไทย” ได้รับผลกระทบจาก “น้ำท่วม” 2564

ความคิดเห็นของประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วมโดยตรง
(ร้อยละ 24.96)

1. ปัญหาและอุปสรรคของน้ำท่วมครั้งนี้

ผ่านมาไม่มีการแก้ปัญหามาอย่างจริงจัง เป็นภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอุทกภัย

2. ผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วม

• มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ร้อยละ 88.73

• เดินทางไม่ได้ เส้นทางถูกตัดขาด ข้ำรุด ร้อยละ 83.10

• พืชผลทางการเกษตรเสียหาย ร้อยละ 82.39

3. สิ่งที่รัฐบาลควรดำเนินการโดยเร่งด่วน

- ให้ข้อมูลที่เป็นจริงกับประชาชน แจ้งเตือนรวดเร็ว ร้อยละ 87.32
- ป้องกันพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม เตรียมพร้อมรับมือ ร้อยละ 83.10
- มีระบบการแจ้งเตือนที่รวดเร็ว ร้อยละ 74.65

จากอิทธิพลพายุ “เตี้ยนหมู่” ซึ่งเคลื่อนตัวเข้าปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางของประเทศไทยในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ส่งผลให้หลายพื้นที่ที่มีปริมาณฝนเพิ่มมากขึ้นและมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง ตลอดจนจนเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากเป็นพื้นที่กว้างใน 32 จังหวัด มีรายงานตัวเลขผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วมในครั้งนี้จำนวน 299,704 คน มีผู้เสียชีวิต 9 ราย แม้ว่าภาพรวมในปัจจุบันบางพื้นที่เริ่มคลี่คลายลงบ้างแล้ว แต่ในอีกหลายพื้นที่ยังคงมีน้ำท่วมขังอยู่ระหว่างการเร่งระบายน้ำซึ่งต้องเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด¹ เพื่อเป็นการสะท้อนข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมดังกล่าว สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จึงได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบทั้งในทางตรงและทางอ้อมจากปัญหาน้ำท่วมจำนวน 569 คน ผ่านระบบออนไลน์ในระหว่างวันที่ 4-7 ตุลาคม 2564 ทั้งนี้ ในบทความนี้ Insight poll จะขอยกมาแนะนำเสนอเฉพาะในส่วนของความคิดเห็นของประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วมโดยตรง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.96 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ประกอบการดำเนินการช่วยเหลือและเยียวยาอย่างเร่งด่วนต่อไป

เมื่อสอบถามความคิดเห็นต่อ “ปัญหาและอุปสรรค” ของน้ำท่วมในครั้งนี้ ประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วมโดยตรงมีมุมมองว่า มีสาเหตุมาจาก 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ อันดับที่ 1 ที่ผ่านมามีการแก้ปัญหามาอย่างจริงจัง คิดเป็นร้อยละ 70.42 รองลงมาคือ เป็นภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ ร้อยละ 69.72 และไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอุทกภัย ร้อยละ 60.56 ตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่าสาเหตุที่เป็นปัญหาและอุปสรรคที่ประชาชนคิดว่าเป็นอันดับ 1 นั้น มาจากความบกพร่องในการทำงานของภาครัฐที่ไม่มีการแก้ไขปัญหามาอย่างจริงจัง ส่งผลให้มหาอุทกภัยกลายเป็นฝันร้ายที่กลับมาหลอกหลอนประชาชนชาวไทยทุกปี เมื่อฤดูฝนมาเยือนในครั้งใด ประชาชนต่างกังวลว่าสถานการณ์น้ำท่วมปีนี้จะรุนแรงเหมือนในปี 54 หรือไม่? เนื่องจากที่ผ่านมามีการแก้ไขปัญหามาอย่างจริงจังโดยภาครัฐ ดังเช่นล่าสุดกรณีเหตุการณ์น้ำท่วมในจังหวัดเชียงราย ได้แสดงให้เห็นถึงความเพิกเฉยภาครัฐบาลต่อการแก้ไขปัญหามาของประชาชนในท้องถิ่น โดยที่กรมอุตุนิยมวิทยาทำได้เพียงแค่ประกาศเตือนให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงให้ระมัดระวังภัยอันตรายจากน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากเท่านั้น ในขณะที่ชุมชนชาวบ้านต้องช่วยเหลือกันเอง แม้จะมีเจ้าหน้าที่เร่งเข้าไปช่วยเหลือในบางส่วนภายหลังจากเกิดเหตุ แต่ด้วยสถานการณ์ที่ยากลำบากและเต็มไปด้วยข้อจำกัดทำให้ชาวบ้านไม่สามารถรับมือกับอุทกภัยขนาดใหญ่เองได้ ส่งผลให้เกิดความเสียหายมหาศาลตามมา²

ภายหลังจากการเกิดสถานการณ์น้ำท่วมประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วมโดยตรงมองว่า ก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญใน 3 ประเด็นหลัก ที่สำคัญได้แก่ มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนมากเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 88.73 รองลงมาคือ เดินทางไม่ได้ เส้นทางถูกตัดขาด ข้ำรุด ร้อยละ 83.10 และพืชผลทางการเกษตรเสียหาย ร้อยละ 82.39 ตามลำดับ ทั้งนี้ จากผลสำรวจความเสียหายของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) อุทกภัยในปี 2564 จากอิทธิพลของพายุเตี้ยนหมู่

ในพื้นที่เกิดอุทกภัย 30 จังหวัดทั่วประเทศพบว่า ความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนใหญ่เกิดจากการที่มีน้ำที่ท่วมขังบ้านเรือนพื้นที่ทำการเกษตรเป็นระยะเวลาโดยที่ไม่สามารถระบายออกไปได้ ทำให้การสัญจรไปมาถูกตัดขาดหรือเป็นไปด้วยความยากลำบาก เจ้าหน้าที่ต้องทำการตัดกระแสไฟฟ้าเพื่อความปลอดภัย ส่งผลให้ชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมขังดังกล่าวต้องใช้ชีวิตท่ามกลางความมืดมิด โดยอาศัยเพียงแค่แสงไฟจากเทียนไขเพื่อให้แสงสว่างในเวลาจำเป็นเท่านั้น ในขณะที่น้ำประปาในพื้นที่ก็ไม่สามารถใช้ได้ เนื่องจากสถานีผลิตน้ำประปาได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน จึงไม่สามารถทำการเปิดเครื่องเพื่อทำการผลิตและจ่ายน้ำประปาได้³

สำหรับสิ่งที่ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน ประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วมโดยตรงต้องการมากเป็นอันดับ 1 คือ รัฐบาลควรให้ข้อมูลที่ เป็นจริงกับประชาชน แจ้งเตือนรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 87.32 รองลงมาคือ ป้องกันพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม เตรียมพร้อมรับมือ ร้อยละ 83.10 และมีระบบการแจ้งเตือนที่รวดเร็ว ร้อยละ 74.65 ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงความต้องการใน 3 อันดับแรกดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นความต้องการในการให้ข้อมูลที่รวดเร็ว สามารถแจ้งเตือนอย่างทันทั่วถึง เพื่อให้เตรียมพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา ซึ่งในขณะนี้ก็พบว่าหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ก็ได้พยายามพัฒนาแอปพลิเคชันมาใช้เพื่อติดตามอัปเดตสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดได้ให้แก่ประชาชน พร้อมบริการแจ้งเตือนให้คำแนะนำ และรับแจ้งเหตุรับมือน้ำท่วม เช่น ThaiWater ติดตามสถานการณ์น้ำ DPM Reporter เตือนสาธารณภัยทุกรูปแบบ WMSC รายงานทั้งสถานการณ์น้ำประจำวัน ข้อมูลน้ำในอ่าง และ DWR4THAI ให้บริการข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น⁴ ทั้งนี้ ยังพบว่า แอปพลิเคชันเหล่านี้มีข้อจำกัดหลายประการ อาทิเช่น พื้นที่ในการแจ้งเตือนค่อนข้างกว้างไม่เจาะจง และมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ไม่ได้รับข้อความเตือนภัยเลย โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่เสี่ยง เป็นต้น อย่างไรก็ตามในอนาคต หากภาครัฐสามารถพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยธรรมชาติผ่าน SMS ไปยังเบอร์ของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงได้อย่างแม่นยำ ก็จะสามารถช่วยให้ประชาชนมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับอุทกภัยน้ำท่วมและลดการสูญเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อีกทางหนึ่ง⁵

¹กรุงเทพธุรกิจ. (2564). ปก.อัปเดต “น้ำท่วม” 7 ต.ค.เหลืออีก 16 จว.ลุ่มต่ำ-เร่งระบายน้ำช่วยเหลือ. สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/964425>

²ลดาวัลย์ ไชคำ. (2564). SDG Insights/การเมืองและน้ำท่วม: ย้อนดูการรับมืออุทกภัยกับการเมืองและการปกครองท้องถิ่นไทย. สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.sdgmovement.com/2021/09/18/sdg-insights-politics-and-floods-thailand-local-government-and-flood-management/>

³BBC NEWS. (2654). น้ำท่วม 2564: กว่า 20 จังหวัดยังเดือดร้อน ขณะที่นายกฯ สอน "ประชาชนต้องเรียนรู้และปรับตัว". สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-58706897>

⁴กรุงเทพธุรกิจ. (2564). รวมแอปฯ “เช็คน้ำท่วม” โหลดไว้ดีกว่า “สวดมนต์” สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/962688>.

⁵มติชนสุดสัปดาห์. (2564). “สุรเชษฐ์” ชี้ ปชช.ไม่เห็นแก้ปัญหาน้ำท่วมเป็นระบบ นอกจาก 2 ป.วัดบารมี สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2564, จาก <http://ndwc.disaster.go.th>. https://www.matichonweekly.com/hot-news/article_469404

ผู้เจาะประเด็นเชิงลึก:

ผศ.ดร.ยุรยา อยู่เย็น

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้เชื่อมประเด็นทางวิชาการ:

ผศ.ดร.นิศานาถ มั่งศิริ

อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้เรียบเรียงเนื้อหาประจำสัปดาห์:

นางสาวพีรดา พงษ์ทอง

นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้ออกแบบภาพอินโฟกราฟิก:

นายสรานันต์ สงวนสัตย์

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ที่ปรึกษา:

รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์

ประธานที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รศ.ดร.ชนะศึก นิขานนท์

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต